



Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

AHOT korkeakouluissa -hankkeen tuloksia

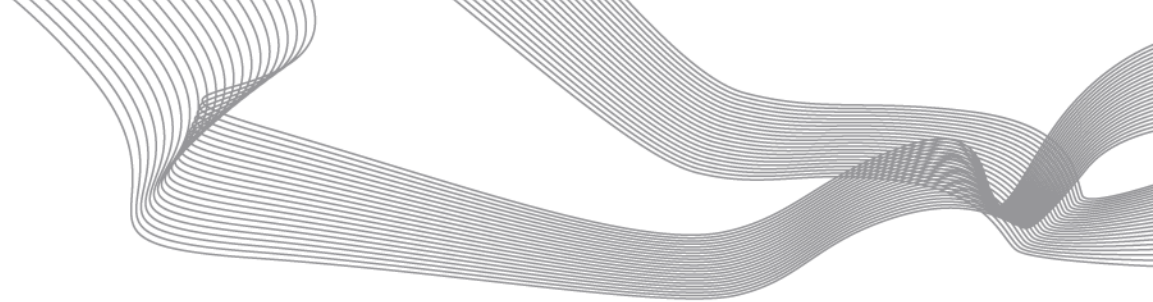
Osaaminen ratkaisee -seminaari 30.1.2014

Projektipäällikkö Tiina Anttila



Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

- 
- Miksi AHOT on niin tärkeä asia, että olet lähtenyt mukaan tähän seminaariin?
 - Mikä on mielestäsi tärkein perustelu osaamisen tunnistamiselle ja tunnustamiselle?



AHOT korkeakouluissa -hanke pähkinänkuoressa

- Toteutusaika 2009–2014
- Pää toteuttaja Turun yliopisto
- Osatoteuttajat:
 - HAAGA-HELIA Ammatillinen opettajakorkeakoulu
 - Diakonia-ammattikorkeakoulu
 - Lapin yliopisto / Sosnet
 - Metropolia ammattikorkeakoulu
 - Oulun seudun ammattikorkeakoulu
 - Saimaan ammattikorkeakoulu
 - Satakunnan ammattikorkeakoulu
 - Tampereen ammattikorkeakoulu
 - Turun ammattikorkeakoulu
 - Turun yliopisto, informaatioteknologian laitos



AHOT korkeakouluissa -hanke pähkinänkuoressa

- Koulutusalaakohtaiset työryhmät (2009–2011):
 - Kauppatieteet ja liiketalous
 - Kielet ja viestintä
 - Luonnontieteet ja luonnonvara-ala
 - Sosiaali-ala
 - Tekniikka
 - Terveysala
- Koulutusalaakohtaiset osahankkeet (2011–2013)
 - Kielet ja viestintä
 - Sosiaali-ala
 - Terveysala



Hankkeen lähtökohdat

- Suomalaisissa korkeakouluissa tarvitaan lisää työelämäosaamista opetuksen suunnitteluun, opetukseen, oppimisympäristöjen kehittämiseen ja opintojen ohjaukseen.
- Työelämässä ja muualla hankittu osaaminen tulee saada tunnustettua opinnoissa yhdenmukaisesti ja järjestelmällisesti.
- Aiemmin opittu tulee ottaa huomioon myös opetussuunnitelmia laadittaessa.
- Opintojen työelämälähtöiseen ohjaukseen tulee panostaa aiempaa enemmän. Tämä edellyttää, että johtoa, opettajia ja ohjaajia koulutetaan ottamaan aiemmin opittu huomioon henkilökohtaisia opintopolkuja suunniteltaessa ja urasuunnitelmia laadittaessa.



Mitä saatiin aikaan?

- Koulutusaloittaiset suositukset

- Kauppatieteet ja liiketalous
- Kielet ja viestintä
- Luonnontieteet ja luonnonvara-ala
- Tekniikka
- Terveysala

- Osahankkeet

- Kielet ja viestintä: yhteiset osaamiskuvaukset ja arviointikriteerit tekniikan, kaupan ja kulttuurin alalle sekä sosiaali- ja terveysalalle englannin, ruotsin ja suomen kielessä sekä finskassa.
- Sosiaaliala: sosiaalialan AHOT-opas, sähköisen AHOT-huoneen ”prototyyppi”
- Terveysala: Kliinisen perusosaamisen näyttökoemalli ja suositukset sairaanhoitajatutkintoon



Mitä saatiin aikaan?

- Koulutus-, seminaari- ja tiedotustilaisuuksia 189 kpl, osallistujia 5088 henkeä
- [Tunnista osaaminen](#) -portaali
- Osaamissertifikaatti yhteistyössä Turun yliopiston informaatioteknologian laitoksen kanssa



Mitä saatiin aikaan?

- **Julkaisuja ja tiedotusmateriaaleja**

Uusimpia:

- Tunnista osaaminen -käsikirja (2. painos)
- Kielten ja viestinnän AHOT-julkaisu
- Yhteisellä tiellä – Sosiaalialan ja sosiaalityön korkeakoulut aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen kehittäjinä
- Kliinisen perusosaamisen näyttökoemalli ja suositukset sairaanhoitajatutkintoon

- **AHOT-järjestelmien arvioinnit syksyllä 2013 ja tammikuussa 2014**

- Kaksi yliopistoa: Turun yliopisto ja Tampereen teknillinen korkeakoulu
- Kolme ammattikorkeakoulua: Metropolia, Centria ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu



Hankkeen tuloksia ja huomioita

- Korkeakouluissa on kattavat AHOT-järjestelmät: periaatteet, ohjeet, lomakkeet, koulutusta ja tiedotusta henkilökunnalle ja opiskelijoille
- Osassa korkeakouluista on myös sähköiset järjestelmät osaamisen tunnistamiseksi ja tunnustamiseksi
- Yliopistoissa päälinja on koulutuksessa hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen; menetelmiä on myös epävirallisen ja arkioppimisen käsittelyyn



Hankkeen tuloksia ja huomioita

- Ammattikorkeakouluissa on epävirallisen ja arkioppimisen hyödyntämisen mahdollisuudet laajemmat
- Korkeakoulujen toimintaa rajoittavat myös lainsäädännön velvoitteet tutkintojen sisällöstä ja rakenteesta: liikkumavara rajallinen
- Hyväksilukujärjestelyt koskevat vain korkeakoulun omia opiskelijoita



Hankkeen tuloksia ja huomioita

- Lähes kaikissa korkeakouluissa osaamisen kartoittaminen tapahtuu HOPS-ohjauksen yhteydessä
- Epävirallisen ja arkioppimisen hyväksilukeminen työllistää opiskelijoita ja opettajia enemmän kuin virallisen oppimisen hyväksiluku.
- Erilaisista osaamisen arviointitavoista on olemassa korkeakoulujen laatimia kuvauksia, mutta ne eivät välttämättä ole kaikkien opettajien tiedossa.



Hankkeen tuloksia ja huomioita

- AHOT-hakuprosessin tuki ja ohjaus vaihtelee suuresti korkeakouluittain
- Usein korkeakoulun sisällä yksiköiden väliset keskustelut vähäisiä
- Hyväksilukumahdollisuudesta tiedottaminen mahdollisimman varhain tärkeää erityisesti aikuisopiskelijoille
- Hyväksilukujen seuranta ei vielä tehdä kovinkaan paljon



Hankkeen tuloksia ja huomioita

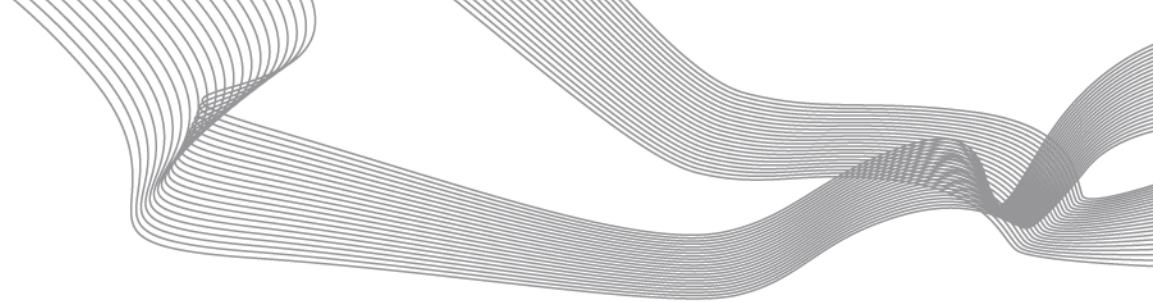
- Toimiiko korkeakoulu periaatteidensa mukaisesti?
- Toimiiko henkilökunta korkeakoulun suositusten mukaisesti?
- Kenelle kuuluu AHOT-kehittämissyö?



Mitä seuraavaksi?

- Epävirallisen ja arkioppimisen tunnistamisen ja tunnustamisen menetelmien kehittäminen edelleen
- Yhteisten standardien luominen korkeakoulun sisällä
- Sähköisten järjestelmien hyödyntäminen
- Osaamisen arviointimenetelmien koulutuksen lisääminen korkeakoulupedagogisiin opintoihin
- AHOT-verkoston käynnistäminen





Kiitos kuulijoille ja
kaikille AHOT-hankkeessa mukana
olleille toimijoille!





Osaamissertifikaatti

Koulutuspäällikkö Ari Koski



Osaamistodistus/-sertifikaatti

- Työssä hankitun osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen tarvitaan uusia käytännön työkaluja. Tarve koskee erityisesti substanssiosaamisen tunnistamista.
- **Osaamistodistuksessa** työnantaja kuvaa ne tiedot, taidot ja osaamiset, joita työtehtävät ovat opiskelijalle/työntekijälle työnantajan näkemyksen mukaan tuottaneet. Tämä liitetään osaksi työtodistusta.
- Pilottina it-ala/Turku.
- Toteutus Turun yliopiston Informaatioteknologian laitoksen (tietojenkäsittelytieteet), Brahea-keskuksen, Fujitsun, Telesten ja Axel Technology'n yhteistyönä.



Osaamistodistus/-sertifikaatti substanssiosaaminen

Arvioi: ei relevantti, tyydyttävä, hyvä tai erinomainen

- Olio-ohjelmointi
- Tietorakenteet
- Tietokannat
- UML- tai vastaavan mallinnuskielen käyttö
- Tietoverkot ja tietoturva
- Ohjelmistotuotanto
- Tekoäly / Koneoppiminen
- Web-ohjelmointi
- Käyttöliittymätekniikat
- Muu osaaminen (kirjoita lyhyt kuvaus)



Osaamistodistus/-sertifikaatti

Yleiset työelämävalmiudet

Arvioi: ei relevantti, tyydyttävä, hyvä tai erinomainen

- Vuorovaikutus- ja viestintätaidot
 - Yhteistyö, verkostoituminen, esiintyminen, kirjallinen ja suullinen viestintä, monikulttuurisuus/kansainvälisyys jne.
- Itsensä johtaminen
 - Oman toiminnan ohjaus, suunnitelmallisuus, vastuunottokyky, ajankäyttö, tiedonhaku ja -hallinta jne.
- Ihmisten, tehtävien ja projektien johtaminen
 - Koordinointi, organisointi ja delegointi, konfliktitilanteet, tiimityö, päätöksentekokyky, projektinhallinta jne.
- Innovatiivisuus ja riskinotto
 - Luovuus, kyky innovoida, muutoksenhallintakyky, uuden oppiminen ja omaksuminen, riskinottokyky



Hyöty

- Korkeakoululla paremmat mahdollisuudet tunnistaa työssä syntynyttä osaamista, kun sisältöasiat avattu. Vaatinee tueksi edelleen esimerkiksi soiton työnantajalle tai opiskelijan haastattelun.
- Opiskelija saa lisädokumentin portfolioonsa ja **ennen kaikkea tunnistaa/näkee itse työelämäjaksoilla oppimansa tiedot ja taidot.**
- Todistusohjaa voi hyödyntää työelämäjaksojen osaamistavoitteiden määrittelyssä (ml. esim. kesätyöt).

